Ն՝ 259 ՄԱՅԻՍ 17 ՉԱՐՇԼՆՊԻՀ 1878

ԹԻՖԼԻՍԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ԲՈԼՈՐՏԻՑԻ ԻԼՄԻՑԻ ՎԷ ՄԻԼԻՑԻ ՎԷ ՍԱՀԻՄԻՑԻ ՃԱՄԻ ԵՎ ՄԻ ՂԱՋԷՐԱ ՏԸՐԻ

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻՋԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 250 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 150 »
Իւչ այլըգ . . . . . 70 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻՋԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 350 ղրուշ
Ալթը այլըգ . . . . . 170 »
Իւչ այլըգ . . . . . 90 »
Գայիմէ 100 ղուրուշ հիսապիյէ։
Բօսնա իւնրէթի տախիլ տիր։

Մէվլիթի էնէպիյէտէ վէ գայիմէ Թէհրանի իմամէէն վիլայաթտա, ապօնէ պէտէի վէ հախօտ բօսնա իւնրէթի, սիրքէյի խալիսէ օլարագ ախզ օլունաճագ տըր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչին

1 ինճի վէ 2 ինճի սահիֆէլէրէ 10 ղ.
3 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 6 »
4 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 4 »
Գայիմէ 100 ղրուշ հիսապիյէ։

ԻԹԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ ուսուլրու սարրաֆիյէյէ այիտ օլան իլանաթն պէհէր սաթրը իչին,

2 ինճի վէ 3 ինճի սահիֆէլէրէ 6 ղ.
4 ինճիլիք սահիֆէյէ . . . . 4 »
Լիրա 100 ղրուշ հիսապիյէ։

Մէվատտը նաֆիայա տայիր մուպահասաթ մէճմանէն գոսպուլ օլունուպ, պիլ իֆթիխար տէրճ իտիլէճէք տիր։

1 ղրուշլուգ գայիմէ

Իտարէխանէսի Օրամպօլտա Քիւրքճի խանընտա նումէրօ 7 տէ վէ Մարպասը էիսի մէգքիւր խանտա նումէրօ 26 տա տըր։ — Դոզեթումզդա այիտ քեսֆիյէի մէվատ հագգընտա, տօղրուտան տօղրուլա իտարէխանէմիզտէ Տիգրան աղա ձիվէյէկեանա միւրաճաաթ օլունմասը լազըմ կէլէճէկի կիպի, քեսֆիյէի մեքեաթիպին տարի անընց նամընա կէօստերիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԱՍԻԱՆԷ X՝ ՄԱՅԻՍ

ՀՅԱԼԸ ՀԱՅԶԸՐ

Պու կիւնքի հայը հայզերը մը, գէլսա օլաճագ տըր, չիւնքի հալը հայզը մէյտանտա, վէ ալէմին կէօզիւ էօնիւնէ տիր։

Ճիւմա իրթէսի կաղէթամըզտա, Ալէմանիա վէլիի ահոը բըրէնս Ֆրէտէրիգին Լօնտրայա ազիմէթի պիր բօյիթիգա սէպէպինէ օլտուղունու վէ տահա էվվէլքի նիւսխէսէրտէ տախի Ալէմանիանընն եանի բրէնս Պիսմարգըն հալա թէվասիւթէ տէվամ իթտիյինի եազմըշ ըտըգ։ Տիւնքի թէլէկրաֆլար պու քէշֆիսիզի քեամիլէն թաստիգ իթմիշ տիր, վէ գօնի Շուալօֆուն բրէնսը միւշարիլէյէհ վիղիթա վերմէսի տախի պունու պիր դաթ տահա թէյեիտ իտէր։

Ընտալ կաղէթասը հալա չիւպհէտէն դուրթուլմայըպ չիպհէսինի տախի Ինկիլիզ վիւքէլասը լիսանընընն բէք միւսէբրահ օլմասընա պինա իտէր։

Պիր ճիհէթլէ կաղէթայը մէզքիւրուն հադդը վար, չիւնքի աշիքեար կէօրիւնիյօր քի՝ Ինկիլիզ գապինէթի չու սուլհու վէ գօնկրէյի կիր իպրամ իլէ գապուլ իտիյօր նէթէքիմ կէօնիւլ րիզասը իլէ, լաքին պիզ պունու տա էվվէլտէն քէշֆ իտէրէք տէմիշ իտիք քի, իշ բէք սրգրշրրսա վէ գապինէթտէն գապինէթէ թէսվիյէ պուլամազա հիւքմտարան պէյնինտէ թէսվիյէ օլուր, նամէլէր եազըրը, մուգարրիպլէր կէօնտէրիլիր, վէ իճապընա պագրըրը, վէ բէք տէ մէմուլ իտէրիզ քի, պէօյլէ տէ օլմուշ տուր. հէր նէ իսէ, վազթընտա պու տա աղնաշրրը։

Էյէր Ինկիլիզ գապինէթինին սուլհա վէ գօնկրէյէ ըրզասը հադիգէթէն մէճպուրի իսէ, ասհասը գօնկրէ պէօյիւք միւշքիլաթէ թէսաուիֆ իտէր զանն իշտէրիզ, վէ պու միւշքիլաթ անչ ճագ Կօրչագօֆուն, Պիզմարգըն վէ Անտրասինին իթթիֆագը իլէ զայիլ օլապիլիր, ֆագաթ օլ հալտէ իհթիմալ տըր քի չիմտիքի Ինկիլիզ գապինէթի տէ պէրապէր։

Ինչալահ իշ պուրալարա կէլմէզ, լաքին պունու տա պիր իհթիմալ նէվինտէն խաթրըմզտա սագլամալը յէր քի, գօնկրէտէ պաղը մէրթէպէ միւշքիլաթ զուհուր իթտիյինտէ, դաֆիլէթտէ պուլունմուշ կիպի թաճիպ իթմէյէլիմ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

Պոռ սպահ ալընն Ռէլէկրաֆլը

Վիէննա, 28։ — Բոլիթիշէ Գորէսբոշէնցին Ս. Բէթէրսպուրկտան ալտըղը պիր թէլէկրաֆ, Գօնկրէսին մահէլ վէ թարիխի իճթիմաընա տայիր հէնուզ հիչ պիր գարար իթթիխաղ օլունմամըշ օլտուղունու խապէր վերիյօր։

Պերլին, 28։ — Գօնկրէեէ տայիր տավէթնամէլէրին չիմտիտէն կէօնտերիլմիշ օլմասը խապէրի եանլըշ տըր։ — Իմբէրթաթօրուն Էմս (գաբլըճապրընա) ազիմէթի թէէխիր օլունմուշ տուր։

Բարիս, 28։ — Ջանն օլունտուղունա կէօրէ, Պերլին Գօնկրէսինին հապրան 11ոտ թէճէմմիւի թէէմին օլունմուշ տուր։ — Գօնկրէտէ տո էլի մուազզամանընն մուրախասալարը չուաթիտէքի զէվաթ օլմասը բէք միհթէմիլ տիր։ եանի, Աւսթրիա թարաֆընտան, Գօնթ Անտրասի վէ Մ. տը Հայմէրլէ։ Ռուսիա թարաֆընտան, Բրէնս Կօրչագօֆ վէ Գօնթ Շուվալօֆ։ Ֆրանսա թարաֆընտան, Մ. Վատինկթոն վէ գօնթ տը Օէն-Վալիէ։ Ինկիլթէրրա թարաֆընտան, Լօրտ Սալիսպըրի վէ Լօրտ Լայնս։ Թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, Գօնկրէ, սուլհ իչինն ումումի էսասլար պուլմազա իթթիֆա իտէճէք տիր, վէ Գօնկրէյի միթէագիպ, մէսայիլի հադրէթինին դաթիյէն թէսվիյէսի իչին, Տէրսաատէթտէ պիր գօնֆէրանս ագտ օլունաճագ տըր։

Լօնտրա, 28։ — Մօրնինկ Բօսթուն խապէր վերտիեինէ կէօրէ, սօղրուսան տօղրուեա Ինկիլթէրրատա այիտ օլան ճէմիի մէսայիլ հագգընտա, Ռուսիա վէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ գաթի պիր իթթիֆագ հուսուլէ կէլմիշ տիր։

Բարիս, 28 մայիս

Ֆրանսըզ ֆոնտսու	111 05
Օսմանլը գոնսոլիտէսի	
աչըլտը	12 05
գաբանտը	12 75
Բումէլի չըմէնտըֆէրի	45 50
Լօնտրա 28 մայիս	
Ինկիլիզ գոնսոլիտէսի	97 5/16
Օսմանլը գոնսոլիտէսի·	
աչըլտը	12 5/.6
գաբանտը	13 5/16

Գօնթ Անտրասինին վէքեալէթ մէճլիսլէրինտէ խլէտիյի պէեանաթա տայիր պիր ուզուն թէլէկրաֆ տախի վարիսէ տէ, բէք կէճ կէլմիշ օլտուղունտան, տէրճի եարընա թէէխիր օլունմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Պաշ վէքիլլիք վէ բիասէթի վիքէլա մէսնէտի, քէմա ֆիս սապրգ մէսնէտի սէտարէթէ թահվիլ օլունուպ, տիւնքի կիւն սատրը էսպագ Մէհմէտ Բիրշտի բաշա հազրէթլէրինէ թէվճիհ պույուրուլտուղունու միւլին վէ միւշթէմիլ օլարագ, չէրէֆսատը օլան խաթթը հիւմայուն, մէսնէտի մէզքիւրուն սաաթ 10 գարարլարընտա թէվճիհ պույուրուլմասընտան նաչի, ագշամ սաաթ պիր բատտէլէրինտէ, մապէյնի հիւմայուն պաշ քեաթիպի պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի իսթիսհապը վէ մէրասիմի մութատէսիյլէ Պապը Ալիյէ վարիտ օլուպ, օրատա ֆէթհ ու գրաաթ օլունմուշ տուր։

ՍՈՒԼԹԱՆ ԽԱԹԹԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

«Վէզիրի մէալիսէմիրիմ Մէհմէտ Բիւշտի բաշա,

«Պու տէֆա Սատրդ բաշանընն ինֆիսալը ճիհէթլէ, ճիւմլէնին միւսելլէմ վէ մալիւմիւ օլան վուգուֆ վէ մալիւմաթը թամամէնիզ, վէ գանունուսմուզտա թային օլունան հուգուգու մուգատտէսէի բաթիշահանէյի էղ հէր ճիհէթ թէմամէն վիգայէ իլէ ասայիշ վէ էմնիյէթի ումումիյէյի մուհաֆազաեա տէրքեար օլան լիագաթընըզ իչին, Պաշ վէքեալէթ իւնվանընընն քէմա ֆիլ գատիմ Սէտարէթէ թահվիլիյլէ, պու տէֆա սէտարէթ էօհտէնիզէ թէվտի գելընմըշ օլմաղա, պիլ ճիւմլէ վիւքելամըզ իլէ պիլ իթթիֆագ, Գանունու Էսասիմիզտէն մէմուլ վէ միւնթազըր օլան սէմերաթը նաֆիյէյի պիր ան էվվէլ մէրքէզի իճրայա կէթիրմէյէ, վէ պու պապտէ օլան ամալը խայր իշթիմալը շահանէմիզէ թէվֆիգի հարէքէթ իլէ, տէվլէթիմիզին սաատէթ վէ թէրտգելը էսպապընընն իսթիհսալինէ սայ ու զայրէթ օլունմասը մաթլուպումմ տուր։ Ճէնապը Հագգ տէվլէթիմիզ ուզուրունտա մէսաիի սատրգանէ իպրազ իտէնլերի թէվֆիգաթը սամէտանիյէսինէ մազհար պույուրա։»

—

Խաթթը հիւմայունուն գրաաթընը միւթէագիպ, սաարազամ հազրէթլէրի մապէյնի հիւմայունու միւլիւքեանէյէ կիտերէք, վաճիպէի թէշէքքիւրի իֆա պույուրմուշլար տըր։

—

ՐԷՍՄԻ

Տէրսիմ տաղը քիւրտլէրինտէն պաղը էտէպսիզ կիրուհինին օլ հավալիտէ միւթէմէքքին օլան թէպաայի խրիսթիանիյէ իլէ ահալիի միւսլիմէնին պաղը մահալլերտէ էմվալ վէ էմլաքընա սարգընթըլըգ իթմէքտէ օլտուգլարը վէ Գարահիսարը Շարգի թարաֆլարընտա տախի ահալիյէ իզա վէ ճէֆա իտիլտիկինէ տայիր էվրագը հավատիսէ աքս իթմիշ օլան չիքեայաթ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին մալիւմի օլմասը իւզէրինէ, չիւնքի սունուֆը թէպաանընն եզհէր ճիհէթ մազհարը իւմն ու ասայիշ վէ միւթենէիմը րիֆահ վէ սաատէթ օլմալարը էօթէտէն պէրու նիւխպէյի ամալը հազրէթը Բատիշահի օլմագ միւլապէսիյլէ, տէվլէթը մէթպուա վէ միլլէթը մուֆախխամէլէրինի ալէմը ինսանիյէթ հուզուրունտա օլ վէճհլէ էնվայը մէսուլիյէթ վէ միւշքիլաթէ տիւշար վէ ֆիւրտ նամընը վէ պէլքի տէ Իսլամ իւնվանը մէպլի իթթիսամընը պիզայրը հագ լէքեար իտէն արաղիլին չէր ու գանունա թաթպիգէն թէտիպլերի խուսուսը օլ հավալինին էսասէն ըսլահաթը թէմամը յլէ վիճուտ կէթիրիլմէք վէ օրալարճա էօթէտէն պէրի արա սըրա զուհուրա կէլէն պաղը ահվալը նամէրզիյէ դաթիէն նիհայէթ վէրիլմէք մագսատը մախսուսուլա պու տէֆա օրալարա պա իրատէի սէնիյէ մէմուր վէ թաչին գելընան աթուֆէթլու Ալի Շէֆիք պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ սուրէթը մախսուսէտէ իլավէի մէմուրիյէթ գելընմըշ օլտուղու միսիլլու, Դարահիսար թարաֆլարընտա տախի վազգուի ռիվայէթ օլունան ույղունուզլուգլարը թահգիգ վէ իսթիքանհրյա, միւթէճասիրլերինին ճէզալանտըրըլմասը մէրքէզի վիլայէթէ սուրէթը գաթիյտէ իշար օլունմուշ օլտուղու բէք մէվուգ օլարագ մէսմուրմըզ օլմաղլե պէյանը քէյֆիյէթէ միւսարաաթ իյլերիզ։

—

Բաթրիզ ռիւթպէթլու Ներսէս սրբազան հազրէթլերի բազար իրթէսի կիւնիւ Ռուսիա սէֆարէթխանէսինէ պիլ ազիմ, Ռուսիա սէֆիրի քէպիրի ասալէթլու բրէնս Լօպանօֆ ճէնապլերինէ, մէմուրիյէթի ճէտիտերինտէն տօլայը, ռէսմի թէպրիքի իֆա իյլէմիշ տիր։

Տիւնքի սալը կիւնիւ տախի, Բաթրիգէ միւշարիլէյհ հազրէթլերի, Ինկիլթէրրա սէֆիրի քէպիրի ասալէթլու Մըսթը Լէյարտ ճէնապլերինէ վիղիթա վերմիշ տիր։

—Օսմանլը զաղէթալարընտան պիրիսի, Ռուս գազիմէսինին մէմալիքի շահանէտ թէտավիլի թահթը մէմնուիյէթէ ալընմըշ օլտուղունու խապէր վերմիշ իսի իսէ տէ, Լա Թիւրքի պունու թէզիպ իտուպ, մէմնուիյէթին, անճագ սիմ գօբէքլեր վէ գօբէգին էճզասընա տայիր օլտուղունու խապէր վերիյօր։ Սիմ բուպլինին էճզասը օլան պու ագչէլէր մէմալիքի շահանէտ թէտավիլ իթմէյէճէք տիր, վէ պու խուսուսա տայիր կէօմրիւքլերտէ սիլահ իտխալը հագգընտա իթթիխաղ օլունան թէտպիրէ սիլիւք օլունաճագ տըր, եանի, իւզէրինտէ պու ագչէլէրտէն պուլունան քիմէնէ, քէյֆիյէթի խապէր վերիր իսէ, քէնտիսինտէն ճէզայի նագտի սուրէթիյլէ վէ եախօտ տիկէր սուրէթլէ պիր չէյ ալընմայրպ, անճագ, իւզէրինտէ պուլունան պու նէվ ագչէյի, մէմալիքի շահանէտէն խարիճէ կէօնտերմէյէ մէճպուր օլաճագ տըր։ ֆագաթ էյէր խապէր վերմէզ վէ թուրթուլուր իսէ, իւզէրինտէ պուլունան պու նէվ ագչէլէր զապթ օլունաճագ, վէ Օսմանլը ագչէսինէ թահվիլ օլունարագ, գելյմէթինին նըսֆը, պէր վէճհի նիզամ, գօլճուեա վերիլէճէք տիր։

—Պապէ Ալի հարիգինտէ միւհթերիգ օլմուշ օլան Ամիրէ Նէզարէթի ճէլիլէսի տայիրէսի իլէ նէզարէթը միւշարիլէյհանա մերպութ օլուպ հարիգի մէգքիւրտէ միւհթերիգ ծլան տէվայիր վէ ագլամ պու քէրրէ Ցար իլ ֆիւնիւն էպնիեէսինտէ մէճլիսի մէպուսան տայիրէսի ճիվարընտա վագը օլուպ, մուգատտէմա էվգաֆ նէզարէթը ճէլիլէսի մահալի օլան տայիրէլէրէ նագլ օլունմուշ օլմաղլա ասհապը մէսահիլին պատէմա օրայա միւրաճաաթ իթմէլերի բէսմէն իլան օլունմուշ տուր։

—Ռուսիա սէֆիրի բրէնս Լօպանօֆ պաշ վէքիլը սապրգ Սատրդ բաշա հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իթմէք իւզրէ տիւնքի կիւն սաաթ պէշ բատտէլէրինտէ Պապը Ալիյէ կէլմիշ իսէ տէ, միւշարիլէյհ հազրէթլերի հէնուզ Պապը Ալիյէ կէլմէմիշ օլտուգլարընտան տէվլէթխանէլէրինէ ազիմէթ իյլէմիշ վէ պու սրբասա միւշարիլէյհ հազրէթլերի Պապը Ալիյէ կէլմէքլէ, սօնրա սէֆիրը միւշարիլէյհ տախի Պապը Ալիյէ կէլիպ միւշարիլէյհ հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իյլէտիքտէն սօնրա ավտէթ իյլէմիշ վէ պու միւլագաթտան սօնրա սուրէթը ֆէվգէլ ատէտ մէճլիսը վիւքելա թէճէմմիւ խուպ միւզաքերաթ ճէրեան իյլէմէքտէ իքէն, իքինճի մապէյնճի սաատէթլու Օսման պէյ էֆէնտի հազրէթլերի Պապը Ալիյէ պիլ վիրուսա Սատրդ բաշա հազրէթլերինտէն միհրը հիւմայունու ախզ իտէրէք ավտէթ իյլէմիշ վէ բաշայը միւշարիլէյհ հազրէթլերի տերագագ տէվլէթխանէլերինէ կէթմիշ տիր։

—Սէլանիք մուխպիրիմիզտէն մայիսի ռումի 14 թարիխլի ալընըզմըշ մէքթուպ, չու աթիտէքի մալիւմաթը հավի պուլունույօր։

Սէլանիք բիացասընտա զէխայիրին ֆիյաթը թէնէզզիլ իթմիշ տիր։ Վալի բաշա հազրէթլերի, տիւշար օրտուգլարը նամիզաճլըգտան պիր ազ էյիլէշմիշ տիր, վէ Տէրսաատէթէ կէլմէք նիյէթինտէ պուլունույօր։ Սէլանիքտէ հարարէթի հավա 26 տէրէճէտէ տիր։

Իչէրիլէրտէն Սէլանիքէ պիր թագըմ Զէրքէս մուհաճիրանը կէլիպ, պունլար Իսքէնտէրդէնա կէօնտերիլմէքտէ տիր։ Սըհհէթի ումումիէ պատի խօշնուտի օլաճագ սուրէթտէ տիր. Հիլալը Ահմէր ճէմիյէթինին Սէլանիք խասթէխանէլէրինտէ պուլունան թապիպլերի Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ Սէլանիքտէն հարէքէթ իթմէքտէ տիրլեր։

Տէրսաատէթտէ սօն տէֆա զուհուրա կէլէն իբի վագըալար, եանի Զըրաղան վագըասը իլէ Պապը Ալինին հարիգի, Սէլանիքտէ ահալինին էֆքեարը իւզէրինէ ազիմթէէսիրի միւճիպ օլմուշ տուր։

ՄԻՐԱԼԱԾ ՈՒԷԼԶԻ ՎԷ ԻՆԿԻԼԻԶ ԲԱՐԼԱՄԷՆԹԻ

Այիսթէֆանօղ ահտնամէսի զուհուր իսէլիտէն պէրու, Էրբրանէն բօլիթիգա հավատիսլէրի, հէմէն եալընըզ պունատան իպարէթ կիպի օլուպ, պունա տայիր հէր նէ մուպահասա վէ խիւլասա եաղրլսա, պիրի պիրինէ պէնզէր չէյլէր օլաճաղընատան, արթըգ շիւպհէսիզլիզ քի օգույանլարըմըզը սանտրրաճագ տէրէճէլէրէ կէլմիշ տիր։

Շիմտի քի, պիր գօնկրէ իւմիտի վար, վէ գօնկրէ իսկ պու ահտնամէ իլէ մէշգուլ օլաճագ տրը, օնա պէ.լէմէյիպ տէ թէքրար պունուն Բուշլրէհ մուպահասալար եաղմագ բուհլարա տահա զիատէ սըգընթը վերէպիրը։

Իմտի պու տէֆա պիր չէշնի տէյիշտիրմէք իւզրէ, պաշգա պիր շէյտէն պահս իտէճէյիզ, օ չէյ քի քէնտի ինտիմիզատ մէզքիւր ահտնայէտէն զիատէ միւթէնա տրը, վէ մէմուլ իսէրիզ քի, օգույանլարըմըզդէն չօգլարը տա պունու պէօյլէ թագտիր իտճէքլէր տիր։

Օգույանլարըմըզ պիկիր քի, շիմտիքի ինկիլիզ գապինէթինէ բէք տօսթ տէյիզ. պու պիր էֆքեար տրը քի, պիւթիւն պիւթիւնէ պիդէ մախսուս տա օլմայբպ, Ինկիլթէրրատա, Ռուսիատա վէ պաշգա չօգ եէրլէրտէ տէ զահիպլէրի վար տրը. լաքին գապինէթէ տօսթ օլմամըզ իլէ Ինկիլիզ միլլէթինին տէ գատրը ալիսինի պէյմէյէնլէրտէն տէյիլիզ. հաթթա հէյնի սէպավէթիմիզատէն պէրու պու միլլէթէ մայիլիզ, չունքի պու միլլէթին հայսիյէթլէրինի պիլիպ տէ մայիլ օլմամագ գապպլ տէյիլ տիր։

Իսլամ վէ Օսմանլը միլլէթինին տախի էօթէտէն պէրու Ինկիլիզէ միւթէվէճճիւհ օլտուղու քիմսէտէն մէսթուր տէյիլ տիր. լաքին Ինկիլիզ միլլէթինէ տօսթ օլմագ տա գօլայ պիր շէյ տէյիլ տիր. չունքի տօսթլուգ վէ ահպապլըգ միգաճ վէ ախլագքն մութապաճաթընա մէնութ օլուպ, Ինկիլիզ իլէ պէօյլէ պիր մութապագաթ հասըլ իթմէք իսկ հէր միլլէթինքինտէն կիւճ տիր, չունքի պու միլլէթ թագլիտ գապուլ խէր պիր միլլէթ տէյիլ տիր, վէ զիյրատ եաղաճաղըմըզ մատտէ հէր շէյտէն զիատէ պունու պէէան իտէպիկիր, իմտի տրգդաթլա գրատաթ պույրուլմասընը թէմէնի իտէրիզ։

Մատտէ պիր Ինկիլիզ միրալայընն Վիէննատաքի Ինկիլիզ սէֆարէթինէ պաշ տրը քեաթիպի նասպ օլունմասը տրը։ Պունու իշթիթաքատ օգույանլարըմըզ պիզէ սիվալ իտէպիլիր քի, քիմ տիր պու միրալայ Վէ Նիչին պու զաթա պու գատար էհէմմիյէթ վերիյօրուզ։ Թէքէքրիւր իլէ օգույանը օսանտրմամագ իւզրէ, պու պապտէ ասըլ բարլամէնթին միւզաքէրաթընը տէրճ իտէրիզ քի հէնիւզ սէքիզ օն կիւնլիւք պիր չէյ օլուպ, պիզիմ հէր տէյճէյիմիզատէն զիյատէ իչին նէ օլտուղունու տահա էյի աղնաթը։

Ռէյնէ Բարլոդնի. 8/20 Մայիս. Միրալայ Ուէլզլինին մէմուրիյէթի։

Մըսթըր Պընէթ Սթանֆօրտուն նութգու. (խիւլասա)։ «Նութգում, գրալիչանըն խասսա ասքերի միրալայլարընատան միրալայ Ուէլզլինին պու տէֆա Վիէննա սէֆարէթինէ սըր.քեաթիպի նասպ օլունմասը տրը։ Պունու իշթիթաքատ օգույանլարըմըզ պիզէ սիվալ իտէպիլիր քի, քիմ տիր պու միրալայ Վէ Նիչին պու զաթա պու գատար էհէմմիյէթ վերիյօրուզ։ Թէքէքրիւր իլէ օգույանը օսանտրմամագ իւզրէ, պու պապտէ ասըլ բարլամէնթին միւզաքէրաթընը տէրճ իտէրիզ քի հէնիւզ սէքիզ օն կիւնլիւք պիր չէյ օլուպ, պիզիմ հէր տէյճէյիմիզատէն զիյատէ իչին նէ օլտուղունու տահա էյի աղնաթը։

Գամարամըզ պէօյլէ պիր թէվէհհաթը թահսին իթմէմէ քաէ տիր. չունքի պու մէմուրիյէթէ իսթիհգագը օլան պիր չօգ գըտէմլի տիբլօմաթլարըմըզ կէրիտէ պրաղըլարագ, պու միրալայ չօնլարընն իւզէրինտէն ամլաթըլըպ իլէրի սիւրիւլմիւշ տիւր։ Պիզ քի գօնսէրվաթէօր թագըմընատան օլտուղումուզտան մէնլէրիմիզ տայիմա հիւքիւմէթ միյեին օլմագ տրը, պիզիմ իչին պու կիւն պիլա թէսսիւֆ հիւքիւմէթէ դարշը պիր նութգ իրատ իթմէք դագիլ օլմամագ, լաքին նէ չարէ քի իշղայէթ ադրը պիր իշ տիր. չունքի Դ-ՇԻՆԷԹԻՄԻԶԴԷ ՇԻՄԻՏԻՅԷ-տէք միսլի կէօրիւլմէմիշ պիր իսթիհսագ տրը։ Պու ճիւմլէ միւրատրմ հիւքիւմէթին իւզէրինէ խասսէթէն պիր 'հիւճիւմ իթմէք տէ տէյիլ տիր, իրա իչին էսասընա իթիրազ իթմէք տիր. նէ զաման պիր հիյլէ եա գուսուր կէօրիւրսէք, պու հիյլէ եա գուսուր իսթէր վիքէլա թէրաֆընտա օլսուն իսթէր մուխալիֆին թէրաֆընտա, պիզիմ իչին հէպ պիր տիր։ Բէզալիք չախսիեէթ իլէ տէ իշիմիզ եօգ տուր, եանի տավամըզ միրալայընն չախսընտան տախի տէյիլ տիր։ Պու մագուլէ նութգլարը իշիթէն, տայիմա զանն իտէր քի չախսա պիր խուսուսմէթ վար, պունուն մուղայիրի օլտուղու իչին մէճպուրում սէօյլէմէյէ քի միրալայ Ուէլզլի հիչ թանըրզըմ պիր ատամ տէյիլ տիր, եիւզինիւ տէ պիլմէմ, վէ սօգագտա եանըմտան տա կէչսէ թանը յամամ։

«Գապուլ իտէրիմ քի Միրալայ Ուէլզլի խասսա ասքէրինին էն կէնճ վէ մահիր միրալայլարընատան պիրի տիր, վէ բէք գատէրլի պիր զաթ տրը. պունուն իլէ պէրաբեր խարիճիյէ նէզարէթիմիզ ճանիպինտէն պու զաթըն Վիէննա սէֆարէթինէ սըր քեաթիպի թային օլունմասընը եինէ եօլսուզ կէօրիւպ ճէրհ իտէրիմ։

1871տէ Բէթրօպուրկտաքի սէֆարէթիմիզտէ ասքէրի աթաչէ օլան միրալայ Պլէյն վէֆաթ իթտիքտէ միրալայ Ուէլզլի իլէ պէրաբեր պու մէմուրիյէթէ թայիպ պաշգա պէշ միրալայ տահա վար ըստը, լաքին օնլար պու մէմուրիյէթի իսթէմէյօրլար տէնէրէք, կէրի պրադըլարագ, Ուէլզլի կէօնտէրիլսի, քի հէնիւզ պիր եիւզ պաշը իտի։

1875տէ պու եիւզ պաշը Ուէլզլի պիրտէն պիրե գայիմագամ իտիլսի, վէ պու վէճհիլէ քէնտին.տէն գըտէմլի ոչոռղէչ պին պաշընն իւսթիւնտէն ամլաթըլմըշ օլտու։

1876 սէնէսինտէ աթաչէ միլիթէրլէրէ մախսուս պէշ սէնէլիք միւտտէթինի խիթամ իթմիշ իքէն վէ էօյլէ պիր նազիք վագթլարտա արթըգ կէրիյէ այընըպ պիր պաշգասընը թայինի լազըմ կէլիր իքէն, եինէ պու զաթ իպգա օլունտու. պէնճէ պու տա պիր եաղնըշլըգ տրը. պու սէնէ միւմանիէյհ հէնիւզ օթուզ իւչ եաշընտա իքէն գրալիչայա եավէր օլտու, վէ թէքմիլ միրալայ, վէ պու ճիհէթլէ Ռուէլզ միրալայա թագատտիւմ իտիւպ օնլարընտա իւզէրլէրինտէն ամլամըշ օլտու։

Լաքին պունլարընն ճիւմլէսինտէն զիատէ միւթէրիզ օլտուղումուզ շէյ, պու զապիթին սէնէվի պին լիրա մաաշ իլէ Վիէննա սէֆարէթիմիզէ սըր քեաթիպի նասպ օլունմասընա տրը։ Չունքի տիւնեանընն հէր թէրաֆընտա միւտտէթը մէտիտէ սէֆարէթլէրիմիզտէ հիւանիւ խըզմէթ իթմիշ տօգսան գատար մահիր տիբլօմաթլարըմըզընն պէօյլէ պիր մէմուրիյէթէ իսթիհգագը վար։»

Մըսթըր Սթանֆօրտ, պու մահատէ մէզքիւր տօգսան քեաթիպին սէպգաթ իտէն խըզմէթլերինտէն պահս իտուպ, միրալայ Ուէլզլի հագգընատտ տախի շու իյզահաթը վերիր։

«Միրալայ Ուէլզլի 1863տէ խասսա ասքէրինտէ պիր պաշվուշ իտի, 1866տա միլլագիմ վէ եիւզ պաշը օլտու, 1875տէ եիւզ պաշը վէ գայիմագամ. 1871 տէ Բէթրօպուրկ սէֆարէթինէ ասքէրի աթաչէ. իշթէ Ուէլզլինին թէքմիլ խըզմէթի։ Լաքին միրալայ Ուէլզլի Վէլինկթըն տուգասընը եէկէնի տիր, Լօրտ Դօվլինին օղլու տուր վէ Բէթրօպուրկտա մուգիմ պէօյիւք սէֆիրիմիզ Լօրտ Լօֆթիւսին տամատը տրը վէ տահա պաշգա մալիմաթլարտա վերէպիլիրիմ։

«Հէր նէ իսկ, մատամ քի պու սըր քիթապէթի մէմուրիյէթինէ պէ.լէյ.լէն տահա գըտէմլի վէ տահա միւսթայիտ զաթլարըմըզ վար տրը, պունլար կէրիտէ գալըպ տա, Ուէլզլինին թայինի եօլսուղ տուր։

«Զիունքի հէր մէմուր քէնտի մէմուրիյէթինտէ իլէրիլէմէյէ չալըշաճագ տրը. խարբճատան վէ պաշգա սընրքի վէ մէմուրիյէթտէն ատամ կէթիրիպ տէ ասըլ իսթիհգագ սահիպինէ թագատտիւմ իթտիրմէք հագդսըզլըգ տրը։»

Միրալայ Սթէնլի. Պու զաթ տախի պիր նութգ իտիպ, Մըսթըր Սթանֆօրտուն իթիրազաթընա պիր տէրէճէյէտէք հագգ վերմիշ իսկ տէ, միրալայ Ուէզզլի հագգընատա օլան իսթիհնայէթի տախի բէք եօլսուզ կէօրմէմիշ տիր։

«Իլք տէֆա տէյիլ տիր քի, տէր Սթէնլի, պու բարլամէնթտէ միրալայ Ուէլզլինին զիքրի կէչիյօր, 1871 տէ Ուէլզլի հէր նէ գատար Բեթրօպուրկ սէֆարէթինէ ա.թաչէ թային օլունտու իսկ տէ, պաղը մուհագագ սէպէպլէր վար ըստը։ Օ վագըթ պու մէմուրիյէթ պաշգա սէքիզ զապիթէ տահա թէքլիֆ օլունտու, լաքին քիմի, Բեթրօպուրկ բէք պահալըզգ տրը, վէ մաաշը իտարէյէ քեաֆի տէյիլ տիր, վէ քիմի տէ պաշգա սէպէպլէր իլէ իսթիֆա իթտիլէր։ Վէ պէշ սէնէ միւտտէթ խիթամընատա թէքրար իպգա օլունմասը, օնուն պու մէմուրիյէթտէ գայմասը, տէվլէթճէ խայրըլը ատտ օլունտուղունա մէպնի իտի։

«Կէլէլիմ խարբճատան պէօյլէ պիր զաթըն պիր տիբլօմասիա տայրէսինէ իտխալ գըլընմասընա. պունու հիւքիւմէթ քէնտի պաշընա եաբմայըպ, խարիճիյէ գօմիթէսինին իխթարը իւզէրինէ թէնսիպ իթտի, չունքի պու մագուլէ իսթիխնահյէթէ պաղը պաղը միւհթաճ օլունույօր, նասըլ քի լօրտ Սթրաթներն վէ մըսթըր Լայարտ, տիբլօմասիա խարբճընտա ատամլար իքէն, պիրտէն պիրէ էլչի տախի օլապիլիրսէ տէ։»

Մըսթըր Կրէնթ—Տիւֆ. Պէօյլէ իսթիխնահյէթլէր վուգու պուլուր օլտուղունա պիր շէյ տէմէմ, լաքին պէօյլէ շէյլէրտէ խարիճիյէ նէզարէթինին պիր ազիմ մէսուլիյէթ թահթընտա օլաճաղընը տա ինքեար իտէմէմ։ Պէօյլէ իսթիսնայէթ օլապիլիրսէ տէ, նէ մուհիմ սէպէպլէրէ մէպնի օլտուղուտա բարլամէնթէ պէյան օլունմալը վէ օ մուհիմ սէպէպլէրէ տէ բարլամէնթ իսկեաթ օլմալը տրը։

«Նէ տէնիյօր միրալայ Ուէլզլի իչիւն. կէնճ պիր ատամ տրը, ֆունունու ասքէրիյէտէ ֆեվգէլատէ մէհարէթի վար, օնուն իչիւն պաշգա Գըտէմլիլէրէ թագատտիւմ իթտի, վէ Նիհայէթ գրա իչայա տա եավէր օլտու։ Լաքին թաճիւպէ շայան շէյ շուրասը տրը քի պիր սէֆարէթէ սըր քեաթիպի օլմասընա սէպէպ, քեաթիպ օլտուգտան սօղրա մէհարէթը ասքէրիյէսինտէն պահս օլունուպ օ մէհարէթը ասքէրիյէսի վար ըմըշ տէյի տօգսան պէշ գըտէմլի տիբլօմաթլարա թագատտիւմ իթտիրիլիյօր։

«Ռուսիա մէմալիքինէ վէ Ռուսլիսանընա տշնա տրը տէնիյօր, նէ աճայիպ շէյ, ալթը սէնէ միւթէմատի Ռուսիատա իգամէթ իտիպ վէ տէվլէթ խըզմէթինտէ պուլունուպ տա պու գատար շէյ թահսիլ իտէմէյէճէք ահմագ պիր ատամ մը օլմալըյրը։ Գրալիչանընն մայեթինտէ տահա նէ մէհարէթլի վէ մալիմաթը զաթլար վար, օնլարտան իսթիֆատէ օլունաճագ եէրտէ սարֆը նազար օլունույօր։

«Ռուսիա իլէ Ավսթրիա, բօլիթիգաճա պիրի պիրինէ բէք սըգը պաղլանմըշ կէօրիւնիյօրլար. միրալայ Ուէլզլի իսկ, Ռուսիա օրտուսունտա պուլունտուղու հալտէ, կրան տիւք Նիգօլա իլէ հիչ իմթիզաճ իպտէմէյիպ օրտուտան թարտ տախի օլունտու, պու իսկ հագգընատա բէք պիր հիւանիւ թէսվիյէ տէյիլ տիր։ Տահա սէօյլենէճէք չօգ շէյ վար իսկ տէ սէօյլէմէմ, վէ պէքլէրիմ քի մալիյէ նազիրը պու զաթըն չու սըրքիթապէթինէ թայինի իչիւն պիզէ պաղը պէճիտ վէ մուհագագ սէպէպլէր կէօրթէրսին։»

Մ-ԷՅԷ ՆՈՂԸԸ։ Պու մագուլէ իչթիքեաղէրէ ճէվապ վերմէք, գուտրէթիմին խարբճընտա տրը, վէ տահա էյի իտի քի պու իշթիքեաղէր օլմասընը, չունքի միրալայ Ուէլզլինին հայսիյէթինէ տօգունուր շէյլէր տիր։ Լօրտ Սալիզպուրինին մէնսուպաթընտան տրը տէնիյօր, ֆագաթ լօրտ Սալիզպուրի պանա տէտի քի խարիճիյէ նազիրը օլուպ տա պու զաթ իլէ մուարէֆէ իթմէզտէն քէնտիսինի հիչ թանըմազ ըստմ։ Լաքին թանըրգտան սօղրա օնտա պիր թագըմ լիագաթլար կէօրմիւշ վէ օնուն իչիւն սըր քեաթիպի նասպ իթմիշ, վէ Ռուսիատա պունուն պիր սէպէպ իմիշ։ Ֆրանսըզճա վէ Ավսթրիանճա տա պիլիր իմիշ, ֆունունու հարպիյէյ վէ սայրրէյ տախի բէք չօգ մալիմաթը վար ըմըշ տէնիյօր, լաքին գապինէթին պու զաթը Վիէննայա սըր քեաթիպի նասպ իթմէսի միւսթագիլ պու սէպէպլէրէ մէպնի տէյիլ տրը։

«Իշթէ գապինէթին միրալայ Ուէլզլիյի Վիէննայա սըր քեաթիպ թային իթմէսինին մուհագագ սէպէպլէրի։

«Միրալայ Ուէլզլի կէչէն պիր սէնէ զարֆընտա Ռուսիա օրտուսու մերքէզինէ մէմուր թային օլունմուշտու, վէ օրատա Ինկիլիզ ելչիսի օլմատըգընտան, միրալայընն Ռուսիա իմբէրաթօրու իլէ օլան իլգէթի, հէր ասքէրի ա.թաչէլէրտէն զիյատէ վէ խուսուսի իտի։ Զօգ տէֆա մուհիմ վէ նազիք մուխապէրաթա Ռուսիա իմբէրաթօրու Նէզտինտէ վէսա.թէթ իթտի, վէ պու ճիհէթլէ տէյիլ եալընըզ մուամէլաթը ասքէրիյէյ, իլա մուամէլաթը նազիքէյի տիբլօմասիյէյ տախի քէսպը վուգուֆ իթմիշ տիր։ Միրալայ մուսխարէն Լօնտրայա ավտէթ իտիպ, հասպէլ մէմուրիյէ, լորտ Սալիզպուրի իլէ միւլագաթ իթտիքտէ, լորտ Սալիզպուրի միւքեալէմաթընտա, միրալայը միւմայիլէյհ հագգընտա օլ տերէճէ շայանը թահսին հալլէր կէօրտիւ քի, վիէննայա սըր քեաթիպի թայինինի էլզէմ կէօրտիւ։ Լորտ Սալիզպուրի օ իթիգաթտա տըր քի օ մէմուրիյէթէ պունտան միւսթայիտ պիր զաթ ինթիխապ օլունմազ, հաթթա գամարա վէ մուխալիֆլերի տախի ինթիխապ իտճէք օլսա, պունտան լիագաթլըսընը պուլամայաճագլար ըստ զանն իտէր։

«Պունտան մատտա լորտ Սալիզպուրի տէր քի, տիբլօմաթլըգ մէմուրիյէթի էյլէ միւսթագիլ պիր սընֆա մախսուս մէմուրիյէթլէրտէն տէյիլ տիր. հաթթա պու պապտէ վագթ վագթ թէշէքքիւլ իտէն գօմիթէլէր, պու մէմուրիյէթլէրտէ գըտէմէ պագըմայըպ նէզարէթին իխթիյարը տա թէճվիզ օլունուր տէմիշլէր տիր։

Աղոռն պիր դուէռոռ. Պէն մըսթըր Սթէնֆօրտուն նութգունա գարշըբըմ, չունքի հէմ միրալայն մէհարէթը ֆայիգասընը թանընանլարատանըմ, հէմ տէ էհլիէեթսիզ օլտուգլարը պիլ ֆիիլ խապթ օլունմատըգճա, պու մագուլէ թէվճիհաթա մէպուսանընն միւտախէլէսինի թէհլիքէլի պիր հարէքէթ ատտ իտէրիմ։

Նիհայէթ գուրա աթըլըպ 250 գուրա միրալայ Ուէլզլինին ինթիխապընը թաստիգ վէ 83 գուրա մուխալիֆ զուհուր իթմիշ տիր վէ 167 էքսէրիյէթլէ թէվճիհաթը մէգզիուրէ թահսին գըլընմըշ տրը։

Թէրճէմանը էֆկեար. Պու մահալտէ պիրիսի պիզէ սիվալ իտէպիլիր քի պիր Ինկիլիզ միրալայընն Վիէննա սէֆարէթինէ սըր քեաթիպի թային օլունմասընատան տօլայը նէտէն պու գատար ուզուն մուպահասալարա կիրիշիպ տէ, զաղէթանընն սահիֆէլէրի տօլտուրուլուեօր. օնուն իչիւն քի պիր տէվլէթի տէվլէթ իտէն վէ միլլէթի միլլէթ իտէն մէմուրլար տրը. չիսպհէսիզ Ինկիլթէրրայը տա Ինկիլթէրրա իտէն եինէ մէմուրլարը տրը։

Ինկիլթէրրա ասրլզատէկեան խանէտանընընն էն պիրինճիլէրինտէն օրուպ, էհլիյէթ վէ մէհարէթի, մէշհուտու ամմէ օլան պիր զաթըն մէմուրիյէթէ իսթիհգագը օլուպ օլմատըգը իւզէրինէ պիր բարլամէնթտէ պու գատար միւզաքէրէ վէ մուհաքէմէ ճէրեան իթտիյի հալտէ, Ինկիլթէրրատա մէմուրինին ինթիխապընա նէ տէրէճէ տրգդաթ օլունույօր, ֆիքրիմիզ պիր պունու անլաթմագ տրը, պիր տէ ինթիխապ օլունտուգտան սօնրա, վիւքէլա թարաֆընտանն տէրէճէ թէսահուպ օլունուեօր օնու պիլտիրմէք իչին տիր։ Պունտան մատտա պիր տէվլէթին ատալէթի վէ հագգանիյէթի, էն էվվէլ քէնտի մէմուրլարը իւզէրինտէ կէօրիւլմէլի տիր քի, պու տա իսթիհգագը օլմայանը մէմուր իթմէմէք, վէ օլանը տա քէյֆը մահեէշա ազ իւ նասպ իթմէմէք էսասը իւզէրինտէ տիր։

Վագտա Ինկիլիզ միլլէթինին թագլիտ գապուլ իթմէզ պիր միլլէթ օլտուղունու իպթիտատա

պէեան իթմիշ օլտուղումուզտան, միւրատըմզ պիզ տէ Ինկիլիզէ թագլիտ իտէլիմ տիմէք տէյիլ տիր, չիւնքի իտէմէյիզ, վէ ի-տիլէմէյեճէք չէյ թէշվիդ տէ ապէս տիր։ լաքին պուլունտուղումուզ տէրէճէտ տէ վաճիզ օլանը իճրա իթմէժէք, մէսալիհի տէվլէթէ կէրէյի կիպի սէքթէ արիզ իթտիքտէն մաատա, լիագաթսըզ մէմուրլար թայինի, տուէը սայիրէնին պիզէ օլան թէվճիհիհանիւ պիզտէն սէլպ իթմէլերինէ տէ սէպէպ օլապիլիր։ Լաքին պունլարտան տա սարֆը նազար օլընսա,պաշգա պիր սէպէպ տահա վաք քի, պու տա պիզճէ ճիւմլէտէն զիատէ միլլէթզիմ օլմալը տըր։ Լիագաթը օլմայան տա մէմուր օլապիլտիյի հալտէ նէ գատար լիագաթսըզ վար իսէ հէր մէմուրիյէթէ թալիպ օլմազա գալգըշըրլար վէ տէվլէթին պաշը թազէիգաթատան վէ իլթիմասաթատան գուրթուլմազ։ Պունուն մուղայիրի եալընըզ լիագաթլուլերին մէմուր օլապիլէճէյի պիլ ֆիիլ կէօրիւլիւքտէ, օ պիրլերի թապիյէթի իլէ ելլերինի չէֆիպ, պաշգա պիր իշ արամայա մէհպուր օլուրլար։ վէ պէյքիմ հէմ քէնտիլերի վէ հէմ տէ տէվլէթ պունտան իսթիֆատէ իտէր։

Լաքին Ինկիլիթերրատա վուգուպուլան պիր թէվճիհաթը նումունէ օլմագ իւզրէ պալատէ իպրազ իթմիշ։ օլտուղումուզտան, արթըգ պաշգա թաֆսիլաթա տա հաճէթ գալմազ զանն իտէրիզ։

Հէր իլք պահարտա ատէթ իթտիյի վէճհ իլէ, պու սէնէ տախի Ինկիլթէրրա գրալիչասը հազրէթլերի, քիչիւք օղլունու, քիչիւք քէրիմէսինի վէ տայրէսի միւթէհայզանընը պէրապէր ալարագ, Սգօչիա թէրաֆընա ազիմէթ իթմիշ տիր քի մայիս վէ հազիրան այլարընտա ղայէթ ֆէրահ իտէճէք եէրլէր տիր։ Միւշարալէյհա պէշ հաֆթա սօղրա Ինկիլթէրրայա ազիմէթ իտէճէք իմիշ։

—

Օն բօսթա իլէ կէլէն Ինկիլիզ ղազէթալէրէ Ինկիլթէրրատա եիւզ պինտն միւթէճավուզբամպուգ իբլիյի իշճիլերինին իսթիլալ հէրարէթինէ պիր ազ սիւքիւնէթ կէլմիշ օլտուղունու բիվայէթ իտիւպ պունա իքի սէպէպ պէյան իթմէքտէ տիրլեր։

Պիրիսի, գալալերտէքի հէրաբէթ նէ իսէ եինէ օ օլուպ, ֆագաթ ումումէն իսթիլալ մահալերինէ ասաքիրի նիզամիյէ թային օլունուպ զապթ վէ բապթ ալթընա ալընմազ օլտուղունտան, ամէլէնին գըմբլտայամազ օլտուղու։

Իքինճիսի, ֆապրիգաթօրլար իլէ ամէլէ արասընա թէվասիւթ խոէնլեր օլուպ, պունլարընը ամէլէյէ չու թէքլիֆի իթմէսի։

Ամէլէ իւչ մահ միւտատէթ եէվմիյէլերինէ եիւզտէ օն թէնզիլինէ բաղը օլսուն, իւչ մահ սօնրա ախզուսիթանընը աչըլմասը մէմուլ օլտուղունտան օ վագթ եինէ եիւզտէ օն զամմ օլմազ, վէ եախօտ հիչ օլմազ իսէ օ վագըթ ամէլէ վէ ֆապրիգաթօրլար պիրլէչիպ, պէյնլերինտէ մինասիպ օրլանը գարարլաշարմազ չարթը իլէ։

Ամէլէնին պու չարթլարը գապուլ իթմիշ օլտուղունա տայիր հէնիւզ պիր խապէր օլմայըպ, սալթ բահաթ տուրուպ, էօթէտէ պէրուտա չախսա, մալա, վէ էմլաքէ խասարաթ իթմէտիքլերի մէրվի տիր։

— Ամերիգատան կէլէն խապէրլերէ պագըլըբ իսէ, Ֆընիան թագըմը Ինկիլիզին Ամերիգատա օլան Գանատա վիլայէթինէ պիր հիւճիւմէ հազըրլըգ կէօրիւյօրլարընը։

Գանատայա եագըն պիր օրմանա չատըը գուրուպ, տիւզիլէ պաշլարընա ատամ թօբլամազտա իմիշլեր։ Լաքին պունլար արազիլ մագուլէսինտէն օլմայըպ, գաւզպլարը գէյաֆէթլերի եէրինտէ ատամլար օլտուղունտան, խասարաթլարընտան չօգլուգ գօրգուրմայըպ եալընըզ միւլքիյէ ասքէրլերի իհթիմաթէն պիլահ ալթընա ալընմըշլար տըր։

— Ֆէյլեսօֆ Վօլթէր վէֆաթ իտէլի թամ եիւզ սէնէ տիր։ պու սէնէ թէվարիխլերի Բարիստէ պէօյիւք պիր ալայ կէօսթերմէք խասթէսիլէր իսէ տէ, հիւքիւմէթ գաթա միւտախէլէ իթմէյիւպ, ահալիյէ պրագմըշ տըր քի ըէսմի պիր սիւրէթ ալմասըն։

—

Բուսիա խարիճլեէ նազըրը Բրէնս Կօրչագօֆուն մախտումու Բրէնս Կօրչագօֆ, Նիսատան կէլմէքտէ օլտուղու հալտէ, մայիս 18տէ Մարսիլիա միւվասլէթի իթմիշ վէ Լուվր Կրանթ Օթէլինէ ինմիշ տիր։

— Սթէնտրա զազէթասընընը պէեանընա կէօրէ, Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Շուէտ հիւքիւմէթինին քէնտիսինէ թէրք իթմիշ օլտուղու Սէն Պարթէլէմի ատասը (Ամերիգատա) իչինա 60,000 տոլար (325,200 ֆրանգ) թէէտիեէ իթմիշ տիր. պունտան գաթի նազար, Ֆրանսա հիւքիւմէթի, Ս. Պարթէլէմի ատասընընն սապէգ իտարէ մէմուրլարընա, քի չիմտի պիթթապ իշլերի եօգ տուր, պիրէր թէգայիւտ մատաշը պաղլամըշ տըր։

— Նօրտէյչէ Ակէմայնէ Ցայթունկ զազէթասընընն խապէր վէրտիեինէ կէօրէ, Բրէնս Պիզմարգ էբէյիճէ էյիլէշմիշ տիր վէ միւշարիլէյհին անգարիպ Պէրլինէ վիւրուտու միւհթէմիլ պուլունույօր. զաթէն բրէնս Պիզմարգին թապիպի տօգթէօր Սթրուգ Պէրլինէ ավտէթ էյլէմիշ տիր։

— Ս. Բէթէրսպուրկտան Պէրլինին Բօսթ զազէթասընա Նիմրէսմի սուրէթալ վէրիլէն պիր խապէրէ կէօրէ, պիր վագթտան պէրի Ռուս զապիթէսի թարաֆընտան թէհարրի օլունմագտա պուլունտուղունու պունտան ագտէմ եազմըշ օլտուղումուզ վէրա Զասուլիչ գատընը վէլհասը Ռուս զապիթէսի էլէ կէչիրիպ թահթը թէվգբֆա ալմըշ տըր. Վէրա Զասուլիչ Ս. Բէթէրսպուրկ միւլհագաթընտան պիր գասապաեա ֆիբար իթմիշ իտի. կէօրիւնիւր քի պու տէֆա խէլաս պուլամայաճագ տըր։

Խարբութտան մայիս 11 թարիխլէ Լէվանթ Հէրալտա պէր վէճհի աթի եազըլըյօր։

Քղի գաղասընտա իշլերին հալի կիթտիքճէ ֆէնալաշըյօր. չիմտիտէն գաղայի մէզքիւրտէ պիր չօգ ատէմլեր աճլըգտան էօլմիւշ տիւրլեր։ Դըթլըգ տահա զիյատէ աղըր պիր սուրէթ քէսպ իթմիշ տիր գաղայի մէզքիւրտէ պուլունան տէօրթ պէյլերին վէ խուսուսիյլէ քղի գայմագամը Իսմայիլ պէյին իճրա իթտիքլերի զուլմար իլէ։ Պուրատա կէչիրմիշ օլտուղում եիրմի սէնէ զարֆընտա չօգ սուի խտարելեր կէօրմէյէ ատամ, ֆագաթ պու ատէմին (Իսմայիլ պէյին) զուլմըրը կիպի պիր եէրտէ կէօրմէմիշ։ Պու ատէմ զաթէն բէք զէնկին պիր ատէմ տիր, ֆագաթ կէչէն սէնէ քէնտի սէրվէթինի տահա զիյատէ արթըրմըզ տըր։ Իսմայիլ մուհարէպէտէ, կիւյա էրզրում օրտուսունա կէօնտէրմէք իւզրէ, ահալիտէն պիր չօգ պուզտայ վէ զէխայիրի սայիրէ թօբլայըպ, զավալը ատէմլերէ պիր բարա թէէտիյէ իթմէտի։ Զէխայիրի մէզքիւրէտէն պէյիւք պիր գըսմընը քէնտիսի էչիւն ալգօտու, վէ պիր խայլըսընը տախի քէնտի հիսապընա օլարագ սաթտը։ Քղի գաղասը էօշրէրինէ մէմուր իտիլտի, վէ ահալի պէյնինտէ տէվերան իտէն պիր բիվայէթ կէօրէ, էօշրիւն նըսֆընտան զիյատէսինի քէնտի պօղազընա կէչիրմիշ տիր, ֆագաթ պու բիվայէթ միւպալաղալը օլապիլիր։

Գաղա միւթէպէրանընտան Հաճի Սիւլէյման աղա նամ քիմսէնէ, քի ֆուգարաեը հիմաեէ իտէր իտի, վէ պէյլերէ պագարագ իսմի էյի սէօյլէնմէքտէ իտի, պու քիմէսնէ, գայմագամընը զուլմարընա դարյը ֆուգարայը մուհաֆազա իթմէք իսթէմէքլէ, տէրհալ կիւյա ասը կիպի պաշ գօմանտանա իսմի խապէր վէրիլտի, վէ մէրգում աղայը տայիրէի իթաաթա կէթիրմէք իչին էրզրում գօմանտանը Իսմայիլ բաշա հազրէթլերի 1,000 նէֆէր ասքէր կէօնտէրտի։ Պու գատար ասքէրին ֆագբը գարիեէլերէ եաեըլմասը, վէ էքսերի, ահալինին սաեէսինտէ կէչինմէսի, միւզայիգանընը տահա զիատէ աղըրլաշմասընը մուճիպ օլմուշ տուր։ Իսմայիլ պէյին իճրա իթտիեի պարպարլըգլարընը հիքայէսի իլէ սիզին զազէթանընը ազ տուրապիլիրիմ. ահէպա պիր կիւն պու ատէմ հագգընտա ատալէթ իճրա օլունահաղ մը տըր։

Իսմայիլ բաշա հազրէթլերինին Տէրսիմ քիւրտլերինի սայիրէյի իթաաթա կէթիրմէք իւզրէ, Տէրսիմէ տօղրու կիտէճէեի խապէր վէրիմիշ իտի իսէ տէ, բաշայի միւշարիլէյհ պու հարէքէթի հէնիւզ իճրա իթմէմիշ տիր։

Քիւրտլէր Իսմայիլ բաշանընը իւզէրլերինէ կէլէճէյինի իշիթտիքլերի կիպի գօրգմայա պաշլամըշլար ըտը. ֆագաթ բաշայի միւշարիլէյհին հարէքէթի թէէխիւր խլէմէսինտէն նաշի, երինէ ճէսարէթ քէսպ իթտիլեր, վէ էվվէլքի կիպի, Զմկէծէք գազասը գարիեէլերինի եաղմաեա վէրիյօրլար։ Տաղլարտա գարլար երիտիքտէ, քիւրտլէր, տրգալարընտան տիւչէճէք օլան ասքէրլերին էլինտէն գուրթուլապիլէճէքլեր տիր։

Շու սօն կիւնլերտէ թարլալարա չօգ եաղմուր եաղտը. ֆագիրլեր, եաղմուր սէպէպիյլէ պուղտայըն ֆիյաթը թէրագգը իտէմէմքտէ օլտուղունու կէօրէրէք սէվինիյօրլար։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԵՆ

Թարաֆընընա աթիտէքի վարագա վարիտ օլմուշ տուր։

Մուհարրիր էֆէնտի,

Մէնաֆի վէ ասայիշի ումումինին իխլալընը մուճիպ օլան էսպապընն տէֆ ու ըէֆի վէ պունլարընն թէրագգըսընը միւսթէլզիմ օլաճագ վէսայիթին հուսուլի զընընտա էօթէտէն պէրու մէշհուտ օլան մէսաիեի միւսթահսէնէ վէ իդտամաթը խայրիյէլերինէ իսթինատէն, Շիրքէթի խայրիյէ վաբօրլարընտա պիր վագթտան պէրու հէր կիւն զուհուրա կէլմէքտէ օլան սույի ահվալ վէ ույզունսուզլուգլար հագգընտա շիրքէթի մէզքիւրէ իտարէսինին նազարը տիգգաթընը ճալիպ պէր վէճհի աթի պազը իֆատաթը աճիզանէմին զազէթայի միւթէպէրինիզին պիր քէօշէսինէ տէրճինի բէճաեէ իճթիսար գընընմըշ տըր։

Միւսթազնիի պէյան օլտուղու իւզրէ տիւնեանընն ագթարը էրպաասընտա պիրի պիրինի միւթէագիպ վուգուա կէլէն պունճա իսթիրաաթ վէ իհտասաթը միւթէնէվիյէտէն մագէտի ագտէմ, ամմէնին հուզուր վէ իսթիրահէթինի, վէ ումուրու պէյէրիյէնին պիր գաթ տահա սիւրաթ վէ սուհուլէթլէ իճրասընը մուճիպ օլապիլէճէք վէսայիթին թէքէսսիւր վէ թէզայիւտի տիր։ Իշթէ պու մագոտի խայրիյէ մէպնի, տիւնեանընն գըթաաթը սայիրէնի միւթէատտիտէսինտէ օլտուղու միսիլլու։ Տէրսաատէթատ տախի Պօղազ իչի գարիյէլերի ահալիսինին մահալը մէէմուրիյէթ վէ մերքէզի մէշղուլիյէթլերի օլան Սթանպօլա ամէտ շիւտլերինճէ պիր սուհուլէթի ազիմէ օլմագ իւզրէ Շիրքէթի խայրիյէ վաբօրլարը իհտաս օլունուպ Պօղազ իչի ահալիսինին պիհագգընն ալէլ ումում մէհմունիյէթինի մուհիպ օլմագտա իտի։ Անճագ պիր գաչ այատան պէրու նէֆսի Սթանպօլտա վէ էքսերը ճիվար մահալաթտա մուհահիրանընն կիւն պէ կիւն թէզահիւրունտէն վէ պունտան հասըլ օլան էսպապը սաիրէտէն նաշի էհալինին պիր գըսմը ազամը Պօղազ իչինէ նագլ էթմիշ վէ էլան էթմէքտէ պուլունմուշ օլուպ, սապահ ագշամ Սթանպօլա ամէտշիւտ իտէն քէսանընընմըզտարը օլ նիսպէթլէ թէզահիւտ էթմիշ օլտուղու թապիյի վէ աշիքար իքէն, վաբօրլարընն ատէտի տախի օլ նիսպէթլէ արթըրըլմամասը ահալինին հագիգաթէն թէհամմիւլ օլունմազ տէրէճէտէ պիհուզուրլուղունու վէ իշլերինճէ սուուպէթինի մուճիպ օլմագտա տըր։ Վէ պու խուսուսա զազէթայի միւթէպէրինիզլէ, վէ վէսայիլ ու վէսայիթի սաիրէ իլէ Շիրքէթի խայրիյէ իտարէի պէհիյէսինին նազարը տիգգաթը տէֆաթլէ ճէլպ ու տավէթ օլունմուշ իսէ տէ, հէնուզ իճապընընն իճրասընա թէշէպպիւս օլունմասընը պահսի թէէսսիւֆ մէվատտան պուլունմուշ տըր։

Տինքի բազար ախշամը Ռումելի հիսարընտան Օրթաքէօյէ կիթմէք իւզրէ սաաթ օնու չարեէք կէչէրէք եէնի մահալլէտէն հարէքէթ էտէն վաբօրա բաքիպ օլտուս։ Վաբօրը մէզքիւր պէր վէճհի մութատ քէքէշլթէլէր իւզրինէ վէ գաբուտանընն տուրուղու եէրէ գատար տօլմուշ վէ տավլունպաղլարա գատար սույա պաթմըշ վէ տէրունինտէ տէյիլ օթուրաճագ իլլա այագտա տուրաճագ պիլէ եէր եօղուտու, չէյլէ քի գատընն վէ էրքէք գարմագարըշըզ տուրմագտա, վէ վաբօրա եօգարքի իսկէլէլերտէն կիրմիշ օլուպ պիրեր իսկէմնէ եա սանտալիէ պուլուպ օթուրմաղա մուվաֆֆագ օլանլար պուլունուր իտի իսէ տէ, պունլար տախի այագտա տուրան իզտիհամտան չինէնմէմէք իւզրէ պիլ մէճպուրիյէ այագտա տուրմագտա իտիլեր։

Էսնայի բահտէ վէ պա խուսուս Հիսար վէ Ռընաֆուտ քէօյիւ ագընթըլարընը տէօնտիւքտէ վաբօր եալբալանարգճա այագտա տուրան ահալինին պիրպիրի իւզերինէ տիւշմէսիյլէ պաշլարը կէօրիւնմէյէն չօճուգլարընն Հայգըրմասը, վէ պու էսնատէ գատընլարընն խէվֆ վէ պիհճուզուրլուգտան տօլայը պայըլմա տերէճէլերինէ կէլմէսի, վէ պազը երքէքլերին ավազը պիւլէնտ իլէ։ Պու վաբօրլարը պիլ իրթիզամ ահալիսի պու տէրէճէ սուուպէթ կիրիֆթար էյլէեէն շիրքէթին իսմի տէեիլ Շիրքէթի Խայրիեէ իլլա Շիրքէթի շէրրիեէ օլմագ կէրէք տիր։ Տէյու պազըրմասը, վէ սայիրլերինին «Շիրքէթ քէնտի վաբօրլարը տէրունինտէ պիր մըգտար թուզ հըֆզ իթսէ ֆէնա օլմազ, հինի հաճէթտէ պիզի թուրլու պալըզը կիպի «սալմաք» եարար» տէյու իսթիհզա սէտալէրինի վաբօր իզտիհամընը միւրէքքէպթընտան պուլունան պազը էճնէպիլերին քէմալը թէճաճիւպ վէ թէհայիւրլէ տինլէմէլերի, վէ վաբօր իսկէլէլերէ եանաշըգճա ահալինին պէօեիւք պիր իսքէնճէ մահալինտէն գուրթուլանլար կիպի պիր ան էվվէլ սահիլէ այագ պասմագ իւզրէ պիրպիրինի տիւրթէրէք վէ վաբօրտա հէր քէսին եէքտիկէրի իւզերինէ պասմասընտան նաչի թօբալանմըշ օլան աեագլարբայա տըշարը չբգմալտրը չայեանը թէէսսիւֆ մէվատտէն պուլունմուշ տուր։

Հէլէ պիչարէ պիլէթճիլերին պու էսնատէ տիւշար օլտուղու մէշագգաթ թարիֆ օլունուր մէվատտէն տէյիլ տիր։ Պիրի պիչարէլերին գօլունտան չէքէր, տիկերի էթէյինտէն չէքէր վէ տիկէր պիրի տէ նահագգ եէրտէ սէօյէր իտի, չիւնքի նէ պիլէթճիլերը վաբօրտա տօլաչապիմէքտէ վէ նէ տէ միւշթէրիլեր պիլեէթճիլերին եանընա վարըպ տա պիլեէթլերինի ալապիմէքտէ իտիլեր։ Վէլհասլ վաբօր տէրունինտէ զուհուրա կէլէն սայիր ույզունսուզլուգլար տախի պունլարա գբեաս օլանտուգտա ահալինին պու եիւզտէն չէքմիյի մէշագգաթ վէ պիհուզուրլուղունէ տէրէճէլերէ վարտըզը անլաշըլապիլիր։

Իշթէ վաբօրլարըն պու տէրէճէ տօլտուրուլմասընտան նէչէթ իտէն սույի ահվալի պիրէր պիրէր թաատտա իթմէք գապիլ օլմայըպ, վէ մէզքիւր վաբօրլարընն պու հալի իսէ հէր կիւն պիր դաչ տէֆա թէքէրրիւր իթմէքտէ օլտուղունու հէր քէս բէյիւլ այն կէօրմէքտէ վէ տիլի եէթիշմիյի եէրլերտէ սէօյլէմէքտէ օլտուղունտան, պու մագուլէ ույզունսուզ ահվալըն պիր ան էվվէլ էօնիւ ալընբպ ահալինին վագի օլան շիքաեաթընա պիր նէթիճէյի սէրիեէ վէ գաթիեէ վէրիլմէսի Շիրքէթի Խայրիեէ իտարէի պէհիեէսինտէն ումում նամընա օլարագ ահիզանէ բէճա օլունուր։

Ռումելի հիսարը
15 մայիս 1878

Շէրէֆի Խայրիէտտին Բոգոս
Հէօոշ Դ-ընԵէէվէրտէն
դէրէ։

Թէրճէմանը Էֆփեար. Պու Շիրքէթը Խայրիեէ հագգընտա իտարէխանէմիզէ կէլէն չիքայէթլէրին քեաֆիֆէսինի տէրճ իթսէ իտիք, օգուտլանարընընզը Թաճիզ իտէճէկիմիզ պի իչթիպահ տըր։ Անճագ ահալինին խօշնուտսուզլուզունու մուճիպ օլաճագ էսպապըն էօնիւնիւ Շիրքէթ պլըր իւմիտիյլէ պազէն տախի պու չիքայէթլէրին տէրճի իգթիզա իտէր։ Լաքին պօշ իւմիտ. չիւնքի պու Շիրքէթ քէնտիսինէ օլան չիքայէթի ատէթա իլթիֆաթ մագամընտա դապուլ իտէեօր։ Օնուն իչիւն Շիրքէթի Խայրիյէ եօլմուլարընա սապը ու գուվվէթ, վէ Շիրքէթէ ինսաֆ թէմէնի իտէրիզ։

Տիւնքի նիւսխէմիզին պիրինճի սահիֆէսինէ Ցնճի սիթիւնիւն Ցնճի սաթըրընտա թէրթիպճէ պիր սէհվ վուգու պուլմուշ օլտուղունտան, ֆըզրայը մէզքիւրէնին տօղրուսունու պէր վէճէհի աթի տէրճ իտէրիզ։

«Ֆարտիւ Պօսֆօրուն ըիվայէթէն պէյանընա կէօրէ, տուէլի մուաղզամատան պագըլարը Գօնկրէնին գարարլարընտան ագամմ Վարնա վէ Շումլա վէ Պաթում գալէլէրինին թախլիեէսի լազըմ կէլէճէնէ Պապը Ալիեէ պէեան իթմիշլէր տիր։»

Պու միւնասիպէթլէ չուտու տախի խապէր վերէպիլիրիզ քի, չիմտիեէ տէկին Ֆարտիւ Պօսֆօրուն պու ըիվայէթինի թատիզ իտէճէք պիր իմարէ կէօրիւմէմիշ տիր, վէ ծիկեր ճիհէթաէն, Շումլա Ղէ Վարնա մէվգիլէրինին թախլիեէսինէ տէվամ օլունմագտա տըր։

Աթինատան մայիս 24 թարիխլէ պէր վէճէհի աթի եաղըլըյօր։

Պու կիւնքի էն միւհիմմ իսպէրլէր, Կիրիտէն վարիտ օլան խապէրլէր տիր։ Ասքարընն մէվգիլիրինէ ասաքիրի իւզէրինէ չահանէ թարաֆընտան կէչէն հաֆթա վուգու պուլան ումմանի հիւճիւմիւն նէթիճէսի օյարագ, ասաքիրի չահանէ պագը մուզաֆֆէրիյէթլէր գազանմըշ տըր. ֆագաթ ասաքիրի օսմանիէնին չու մուվաֆֆագըյաթը տախի, Կիրիտին շիմտիյէ տէկին աչգտան աչըզ խսեան իթմէմիշ օլան գազաչարընտա ահալինին էֆքեարընը թահրիք իյլէտի։ Հէր եէրտէ Օսմանը ասքէրինին գարչըսընա քիւլկյէթլի մգտարտա ասքար չգգըպ, պու ասքար ազիմ չէճաթլա քէնտիէրինի մուհաֆազա վէ միւտաֆաա իթմիշլէր տիր։ Հանիա էթրաֆընտա, Կիրիտլիլէր, մգտարճա քէնտիէրինտէն բէք քիւլկյէթլի օլան Օսմանը ասքէրինէ իւչ կիւն միւտտէթ մուգավէմէթ իթմիշլէր տիր։ Ասբօրնա սանճաղընտա Գալիպրէ գուրպինտէ ասքար օսմանը ասքէրինին թէարրուզունու կէրի սիւրմէեէ մուվաֆֆագ օլմուշլար տըր. ֆագաթ վէլ հասըլ քէնտիլէրի տախի Բլաթանիա թէբէլէրինէ չէքիլմէեէ մէճպուր օլտուլար։

Հաթթա, Բէթիմօտա ասըլար չէհիր էթրաֆընտա իգամէթ իթմէքտէ պուլունան օսմանը ասքէրինէ գարը թէարրուզա պաշլամըշլար, վէ 8 սաաթ Օսմանըլար իլէ մուհարէպէտէն սօնրա, ասաքիրի օսմանիեէսի, գալէնին ալթընա չէքիլմէեէ մէճպուր իթմիշլէր տիր։ Էրէյլի գազասընտա Օսմանըլարըն Մասարա իւզէրինէ վուգու պուլան հարէքէթի կունասընտա օսմանը օրտուսունուն բիչտարը, քի իչլերինտէ 600 նէֆէր Կիրիտ միւլիմանը վար իսի, աչգ օվատա տարլար իլէ մուհարէպէեէ թութուչուպ, ասըլար օսմանը բիչտարընը կէրի սիւրտիւլէր։ Նու մուհարէպատա հէբսինտէն զիատէ ճայի թէէսսիւֆ օլան շուրասը տըր քի, ասաքիրի զայը մունթազամէ թարաֆընտան գարիեէլեր եաղմա իտիլտի վէ պիր խայը խնթիյարլար գաթլ իտիլտի վէ կէնտ գարըլարըն ըրզընա թէարրուզ օլունու։

Ֆագաթ չու մուհարէպէեէ տէրհալ խիթամ վերիլէճէյինի մաէլ մէճմուիեէ իթիգատ իտէպիլիր. չիւնքի սոն խապէրլէրէ նազարէն, Կիրիտ Ինկիլիզ գօնսօլոսու Մր. Սանտուիթ, թէրքի մուխասէմաթ իմտիրմէք իւզրէ հիւքիւմէթի թարաֆընտան թալմաթ ալմըշ տըր։ Հաթթա միւմսիլէյհ գօնսօլոս Աբօգօրանայա կիթմիշ տիր, քի օրատա, թէրքի մուխասէմաթա տայիր լազըմ կէլէն էսասլար իւզէրինէ, Կիրիտիլէրին հիւքիւմէթի մուվագգաթասը իլէ միւզաքէրէեէ կիրիչէճէք տիր։

—

Եվվելքի ագշամ Թօր գաբուտա Շէհիր Էմանէթի մահալլէսինտէ զուհուր իտէն հարիգ պէօյիւք պիր չէյ օլմայը, անճագ 8–10 գբթա ախչագ խանէ միւհիթերիզ օլմուշ տուր։

— Ահմէտ Շահը տիւնքի սալը կիւնիւ Պերլինէ միւվասէլէթ իյլէմիշ տիր։

— Մէրասքէրի սապգ Իզզէթ բաշա հազրէթլէրի իլէ Ս. Բէթէրսպուրկ սէֆիրի Շաքիր բաշա հազրէթլէրինէ վէ սէր գուրէնայի հազրէթի Բատիչահի Նաֆիզ բաշա հազրէթլէրինէ, Օսմանիեէ Ընչանը ալիսինին մուխթէլիֆ բիւթպէլէրինտէն պիրէր գբթասը իհսան գբլընմըշ տըր։

— Շու սօն կիւնլէրտէ, Պուլղարիսթանտան կէլէնլէրին իֆատէսինէ նազարէն, Ռուսիատան պիր խայը մուալիմ ճէլպ իտիլէրէք, Պուլղարիսթանտա պուլունան մէքթէպլէրին քեաֆֆէսինին ումմուրու իտարէ վէ թէֆթիշիեէսի պունըարա իհսալէ օլունմուշ, վէ մէքթէպլէր, Ռուս մէքեաթիպի նիզամաթը շէուիտէսի ալթընա գօնուլարագ, հէր մէքթէպտէ մէճպուրի օլարագ, Ռուս լիսանը թալիմնէ պաչլանըլմըշ տըր։ Ահալինին հիւքիւմէթը մահալլիեէեէ վերտիքլէրի իսթիտանամէլէր չիմտիեէ գատար Պուլղար լիսանը յա եաղըլտըղը հալտէ գապուլ օլունմագտա իքէն, պու եագընլարտա, Ռուս լիսանը յա եաղըմըշ օլմայան արզուհալար հէր նէ օլուր իսէ օլսուն, բէտտ իտիմէքտէ, վէ չու գատար քի, Ֆրանսըզճա եաղըմըշ օլուր իսէ, պազէն գապուլ օլունմագտա իմիշ։

— Իւչ տէօրթ կիւնտէն պէրի Սթամպօլտան խարիճէ սէվգ օլունմագտա պուլունան մուհաճիրլէրին մըգտարը 30 պին գատար թախմին օլունույօր։

—Սայիր էնանֆլարտան պիր չօղու իթմիշ օլտուղու կիպի, եօրզանճը էնանֆընտան պուլունան Միւսլիման ամէլէ տախի էլան թամթիլի իշղալ իթմիշլէր տիր։

—Թէլէկրաֆ վէ բօսթա նէզարէթի թէրաֆընտան վարիտ օլան իլան մասալինէ կէօրէ, պիր միւտաէթտէն պէրի մուխասէրաթը թէլէկրաֆիեէ միւնդաթի օլան պապա տաղը, Էսկի Զաղարա, Կապրօվա, Հըրսօվա, Իսաքճա, Գըզանլըգ, Քիւսթէնճէ, Լօֆճա, Մէճիտիեէ, Մաչին, Օրխանիեէ, Բէլէվնա, Ֆիլիպէ, Հազարկրատ (Բաղկրատ), Ռուսճուք, Սէրվի, Սիլիսթրէ, Զիչթովա (Սիսթովա), Սօֆիա, Թաթար Բազարճըղը, Պազարճըղ քէյ (Զէրնօվատա), Զըրբան, Թըրնովա, Թուլչա, Թօթրագան վէ Եէնի Զաղարա մէվգիլի իլէ, եալընզ Ֆրանսըզ փոստը իւղրէ վէ էաքի թարիֆէսի մուճիպլիճէ եէնիտէն մուխապէրէեէ իսլթիտար օլունմուշ տուր։

ՐԷՍՄԻ

Իլլուչ էվայիմ էօմէնտանան հասըլընը

Մարթ 20 տէն պէրի	6955455
Մայիս 13 բազ. էրթ.	237849
Եէքիւն ղրշ.	7193304

Սամաթիա 8 մայիս 1878.

Մեծ. խմբագիր

Նոր Դար ազատախօս լրագրոյ խմբագրապետ հանգուցեալ Օ. Խօճասարեանի ընտանեաց և չորս անչափահաս որբերուն համար, մեր միջոցաւ բացուած հանգանակութեան այս առաջին ցուցակին հրատարակութիւնը կը խնդրեմք ձեր մեծապատուութենէն։

Շնորհակալութիւն յայտնելով բարեսէր նուիրատուաց, որոնք Ազգային ազատախօս լրագրապետի մը յիշատակին ի պատիւ նորա զաւակները անմխիթար չը թողու համար սոյն ձեռնարկուն թեանս մասնակից եղան։

Մնամք և.ն. և.ն.

Գ. ՉԻԼՃԵԱՆ ՊԵՏՐՈՍ ԳԱՐԱԿԷՕՉԵԱՆ

Ա. ՅԱՆԿ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԱՑ

Ամեն. Ս.Պարիարք Հայր 500
Էֆէնտի.ք

Գարակէօզեան Պետրոս 500. Եղեկիէլեան Խ. Տիգրան 250. Իւղաբերեան Եղբարք 250. Մեսրովպեան Պօղոս 250. Այբճեան Մկրտիչ 200. Զիլճեան Քերովբէ 200. Գրիգորեան Ռուբէն 200. Կրճիքեան Յովհաննէս 200. Նիքօթեան Յակոբ 200. Զբպքճեան Ստեփան 200. Սէթեան Միհրան 200. Արշակ Յակոբ 100. Էքնաեան Մհ. Կարապետ եղբարք 100. Համամճեան Յակոբ 100. Շահպազ Նազարէթ 100. Էլիկիւզէեան Դ. 100. Սէրվանճեան Յակոբ 100. Քալֆիանեան Յ. Սերովբէ 100. Ոմն 100. Ալթունճեան Ալիքսան 50. Արշակունի Յովհաննէս 50. Արևեան Խ. 50. Կ. Է. 50. Ոմն 40. Կավրիէլ Նպարավաճառ 20. Ոմն 20. Ոմն 20.

Դուսմար 4340 թղթադ. 100 ղրշ.էն։

ՍԱՐԱՖԻՅԻ

ՂԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

16 Մայիս

Էսկ. ուս. տիւն ագշ. գաբ.		14- 5
Պու օրապահ		14-38
Իսթիգ. 63 (Մութօն)	6 % ֆ.	61-
» 65 »	6 % ֆ.	60-
» 69 (Բինար)	6	59-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	Լ.	21-
» 73	6 % ֆ	57-
Բումէլի չըմէնտրֆէր	3 %	45-

ԱԳՋԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղրշ. Փր.
Պէեազ մէճիտիյէ ֆարգը	105-28
Մէթալիք »	122-
Պագըր »	175-
Գայմէ »	272-
Ինկիլիզ լիրասը	109-
Ֆրանսըզ ալթունու	88-
Բօլ	87-2
Գըրբմից ալթունու	51-

ԻԼՄԱԼԱԹ

ԻՏԱԼԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆԸՆ ՎԱԳԹ ՈՒ ՀԱՐԱՖԷԹԼԷՐԻ

Իշպու 1294 սէնէսի Մայիսին 1 ինճի բազար երթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն,

ԱՏԱԼԱՐ ԹԱՐԻՖԻ

Եէվմիյէ սէֆէրլէր. Ատալարան սապահվարը քէօրրիւյէ

Սաաթ 11 տաք. 30 Պ. Ատա, Ճագօմօ, Հէյպ. Պուրկ. Գնալը։
Սաաթ 12 Բէնտ. Դարթ. Պ. Ատա Ճագ. Հէյպ. Պուրկ. Գնալը (1 Պ. Ա.)
Սաաթ 7 տաք. 15 Բէնտ. Դարթ. Պ. Ատա, Ճագ. Հէյպ. Պուրկազ, Գնալը, Դատբք.

Քէօրրիւտէն Ատալարա

Ս. 2 Տ. 30 Քատբ. Քնալը, Պուրկ. Հէյպ. Ճագ. Պ. Ատա, Դարթ. Բէն.
Ս. 9 Տ. 45 Քընալը. Պուրկ. Հէյ. Ճագ. Պ. Ատա. Դարթ. Բէնտիք.
Ս. 10 Տ. 45 Քնալը Պուրկ. Հէյ. Պ. Ատա.

Ատալարատան Քէօրրիյէ

Ս. 11 Տ. 30 Պ. Ատատան Հէյպէլի վէ Քընալը.
Ս. 12. Բէնտ. Դարթ. Պ. Ատա, Ճագ. Հէյպ. Պուրկ. Քընալը.
Ս. 8 Տ. 15 Բէնտ. Դարթ. Պ. Ատա. Ճագ. Հէյպ. Պուրկ. Քընալը. Քատբք.

Քէօրրիւտէն Ատալարա

Ս. 2 Տ. 30 Քատբքէօյ. Քընալը Պուրկ. Հէյպ. Ճագ. Պ. Ատա, Դարթ. Բէնտ.
Ս. 10 Քնալը Պուրկ. Հէյպ. Պ. Ատա, Դարթ. Բէնտ.
Ս. 11 Տ. 15 Պէօյուք Ատա։

ԴԱՏԸԲԷՕԳ ԹԱՐԻԲԻ

Եէվմիյէ սէֆէրլէր Քէօրրիւ տէն	Քատ քէօյտէն	Բազար սէֆէրլէրի Քէօրրիւ տէն	Քատ քէօյտէն
Ս. — Ժ. —	Ս. — Ժ. —	Ս. — Ժ. —	Ս. — Ժ. —
11	30	11	30	12		12	
12	15	12	15	1		1	
1		1		2		2	
1	45	1	45	3		3	
2	30	2	30	4		4	
3	15	3	15	5		5	
4	15	4	15	6		6	
5	30	5	30	9		9	
8	30	8	30	10		10	
9	30	9	30	11		11	
10	30	10	30	12		12	
11	15	11	15				
12		11	45				

Ղազէթամըզդն Պէյօղլունտա Պէօյուք ճատտէտ քեային թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընն քեաֆֆէսինտէ Ստամպոլ վէ Գալաթաաթմըզբարընտա, վէ Օրթաքէօյ վէ Պէշիկթաշ Բօսֆոր իտարէխանէլէրինտէ վէ Պէօյուք տէրէտտէ թիւթիւնճիւ կոմիտասա վէ ֆէսսի Անտոն աղալարընտիքքեանլարընտա վէ Պաղչէ–գարուսունտա սուճու Պօղոս աղանըն տիւքքեանընտա սաթըլմագտա օլտուղու վէ ֆիյաթը 1 ղրուշլուգ գայմէ ադճէ օլտուղու խասէթէն իլան օլունուր։

Սահիպի դաղէթա
Ա. Սագանան

Մաքսագրողը Ե. Դեվլաթեան
Թանգարատ «Քիւրքմէն» խանը Ն 26

ԵԱՆԿԸԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹՀ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ Եանկըն Սիկուրթա դումբանիասը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	250,000	
Եանկըն չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ ագճէսի	1,082,768	1,332,768
Եանկըն չիւպէսինտէն օլան հասըլաթը սէնէվիյէսի		916646

NORTHERN ASSURANC COMPANY

ՆՕՐԹ ԸՐՆ

Նամ Լօնտրա Եանկըն վէ Էօմր Սիկուրթա դումբանիասը

Ասըլ սէրմայէ	Ինկիլիզ լիրասը	3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմայէ	150,000	
Եանկըն վէ էօմր չիւպէսինտէն հասըլ օլան իհթիյաթ	2,092,000	2,242,000
Եանկըն չիւպէսինտէն իրատը սէնէվիյէսի		403,000

Պալատէքի իքի սիղուրթա գումբանեանլարընընն պիրտէն ճէնթօսու պուլունուպ, Եանկըն սիկուրթասը իչին, միւչթերիլերէ Դէհիլաթը լազըմ իճրա օլունաճաղընընն իլանընա միւսարաաթ վէ զիքր օլունան գումբանեալար տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթա իթտիքլէրի էպնիյէլէրի պիլ իչթիրաք սիկուրթա իթմէքտէ օլտուգլարընը վէ իճրա օլունան թէսհիլաթ սայէսինտէ բէք չօգ իշ եաբմազա իգթիտարլարը պուլունտուղունու պէեան վէ պէր վէճէհի սապրգ, Պէյօղլու վէ Ղալաթա վէ Ստամպօլ վէ ճիվար շէհիր վէ քէօյլերտէ, իսթէնիլէն էպնիյէնին սիղուրթասը իտիլճէյի վէ ֆիյաթ վէ սայրրէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլերին Ղալաթատա բէնճէնպէ բաղարընա Կլավանի խանընտա 3 նումէրօլու մաղազայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի լազըմ կէլսէյի իհթիար օլունուր։

Աճէնթա
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ